

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

21 501-20 Europese Raad

Nr. 2257 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 januari 2021

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda voor de informele videoconferentie van de leden van de Raad Algemene Zaken van 18 januari 2021 en de informele videoconferentie van de leden van de Europese Raad van 21 januari 2021 aan.

De minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

GEANNOTEEERDE AGENDA INFORMELE VIDEOCONFERENTIE VAN DE LEDEN VAN DE RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 18 JANUARI 2021 EN DE INFORMELE VIDEOCONFERENTIE VAN DE LEDEN VAN DE EUROPESE RAAD VAN 21 JANUARI 2021

Op maandag 18 januari 2021 vindt een informele videoconferentie van de leden van de Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats. Deze videoconferentie komt in de plaats van de reguliere RAZ die oorspronkelijk voor 26 januari was voorzien. De leden van de RAZ zullen naar verwachting voornamelijk spreken over de COVID-19-pandemie. Daarnaast zal het Portugese voorzitterschap kort stilstaan bij de prioriteiten voor diens EU-voorzitterschap en zal het kort de stand van zaken rond de Conferentie over de Toekomst van Europa toelichten. De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen aan deze vergadering.

Op donderdag 21 januari vindt per videoconferentie een informele vergadering van de leden van de Europese Raad (ER) plaats inzake de COVID-19-pandemie. Deze vergadering is primair gericht op het uitwisselen van informatie. De minister-president is voornemens deel te nemen aan deze vergadering. Aangezien het een informele bijeenkomst betreft is er geen besluitvorming voorzien. Op het moment van schrijven is geen agenda beschikbaar.

COVID-19

Op het moment van schrijven is de precieze invulling van dit agendapunt nog niet bekend. Naar verwachting zal de bespreking over COVID-19 op de RAZ van 18 januari en op de daaropvolgende informele ER van 21 januari in het teken staan van het uitwisselen van informatie over de epidemiologische situatie in de lidstaten, coördinatie van nationale COVID-19 maatregelen zoals het gebruik van testen, reisbeperkingen en de stand van zaken op het gebied van vaccinatie. Ook de verschillende variaties van het virus zullen naar verwachting aandacht krijgen. Bij de bespreking van vaccinatie zal naar verwachting worden gesproken over de aankoop en distributie van vaccins, de gekozen vaccinatiestrategieën, het tegengaan van de verspreiding van desinformatie over vaccins en de uitrol van de vaccinatiecampagnes in de verschillende lidstaten. Het kabinet steunt Europese coördinatie op de genoemde punten. Tijdens beide bijeenkomsten zal Nederland informatie verschaffen over de Nederlandse vaccinatiestrategie en de uitrol daarvan, zoals onder meer aan uw Kamer toegelicht in de brief van 4¹ januari, en de epidemiologische situatie in Nederland toelichten.

Prioriteiten EU-voorzitterschap Portugal (informatiepunt)

Het Portugese voorzitterschap zal tijdens de informele RAZ zijn prioriteiten toelichten. Portugal heeft de volgende drie prioriteiten geformuleerd²: 1. Europees economisch herstel bevorderen door middel van groene en digitale transitie; 2. Invullen van de sociale pijler van de EU als een sleutelement om er voor te zorgen dat groene en digitale transitie eerlijk en inclusief plaatsvinden; en 3. Het versterken van de Strategische Autonomie van een open Europa.

¹ Kamerstuk 25 295, nr. 851

² <https://www.2021portugal.eu/media/e0rjnvdi/programme-for-the-portuguese-presidency-of-the-council-of-the-european-union-en.pdf>

Ter invulling hiervan heeft het voorzitterschap vijf 'actielijnen' voorgesteld: Een weerbaar Europa dat herstel, cohesie en Europese waardes bevordert; Een groen Europa dat een leidende rol heeft op het terrein van klimaatactie; Een digitaal Europa dat de digitale transformatie voor burgers en bedrijven versnelt; Een sociaal Europa dat het Europese sociale model versterkt; en tot slot een open Europa in de wereld. Dit dient ter implementatie van de Strategische Agenda 2019-2024, dat uit vier hoofdpunten bestaat: het beschermen van burgers en vrijheden; het ontwikkelen van een krachtige economische basis; het creëren van klimaatneutraal, groen, eerlijk en sociaal Europa; en het uitdragen van Europese belangen en waarden op het wereldtoneel.

Het kabinet steunt de nadruk op implementatie van de Strategische Agenda en kan zich vinden in de voorgestelde prioriteiten. Ook de inzet op groene en digitale transitie sluit goed aan bij Europese inzet van het kabinet. Ten aanzien van een sociaal Europa is de Kamerbrief van minister Koolmees over de toekomst van de sociale dimensie van de EU leidend. Initiatieven op sociaaleconomisch terrein moeten de bestaande bevoegdheidsverdeling respecteren, ruimte laten voor invulling door lidstaten, bijdragen aan opwaartse convergentie en een gelijk speelveld bevorderen. In de bredere EU-discussie over open strategische autonomie gaat het voor het kabinet in algemene zin niet om het nastreven van autonomie als doel op zich, maar om het versterken van de weerbaarheid waarbij de EU in staat is om zijn eigen publieke belangen te borgen en economisch concurrerend te blijven binnen een functionerend mondiaal handelssysteem.

Conferentie over de Toekomst van Europa (informatiepunt)

De precieze inhoud van dit agendapunt tijdens de informele RAZ is nog niet bekend. Naar verwachting zal het voorzitterschap de Raad informeren over de stand van zaken bij de voorbereiding van de gezamenlijke verklaring van de Raad, het Europees Parlement en de Commissie, volgende op de bereikte overeenstemming over het Raadsmandaat op 24 juni jl. in Coreper waarover uw Kamer in de brief van 26 juni 2020 (Kamerstuk 35403, nr. 12) is geïnformeerd.

Het Raadsmandaat geeft de positie van de Raad weer over het doel, de inhoud en de vormgeving van de Conferentie. De Raad (het roulerend voorzitterschap), het Europees Parlement en de Commissie onderhandelen nu over het mandaat, de inhoud en vorm van de Conferentie. Het resultaat daarvan wordt vastgelegd in een gezamenlijke verklaring. Het kabinet zal het belang blijven benadrukken van goede tussentijdse terugkoppeling aan en raadpleging van de Raad, mede om uw Kamer tijdig te kunnen informeren, en zal in het verslag van de RAZ de stand van zaken weergeven.

Het kabinet acht het van belang dat de nationale parlementen actief betrokken zijn bij de Conferentie. Zodra meer bekend is over de modaliteiten van de Conferentie zal uw Kamer hierover worden geïnformeerd. Daarbij zal het kabinet – zoals toegezegd in het algemeen overleg voor de Raad Algemene Zaken van 28 januari 2020 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2112) – een voorstel doen om aanvullende afspraken te maken over de wijze waarop het parlement gedurende de Conferentie informatie wordt verschaft, indien nodig en gewenst.

Raadsconclusies hybride dreigingen

Graag maakt het kabinet van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over de EU Raadsconclusies³ die op 15 december 2020 zijn aangenomen over het versterken van de weerbaarheid van de EU en haar lidstaten en het bestrijden van hybride dreigingen, waaronder desinformatie, in de context van de Covid-19-pandemie. De EU en haar lidstaten onderkennen in deze conclusies dat crises, zoals de huidige pandemie, en nieuwe technologieën vijandige actoren de mogelijkheid bieden om hun schadelijke beïnvloedingsactiviteiten uit te breiden en dat inspanningen moeten worden geïntensiveerd om deze hybride dreigingen tegen onze democratische samenlevingen en instellingen het hoofd te bieden. Het kabinet verwelkomt deze Raadsconclusies.

³ Raadsconclusies over het versterken van de weerbaarheid en het bestrijden van hybride dreigingen, waaronder desinformatie, in de context van de Covid-19 pandemie. 15 december 2020. Persbericht zie: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/12/15/council-calls-for-strengthening-resilience-and-counteracting-hybrid-threats-including-disinformation-in-the-context-of-the-covid-19-pandemic/>